

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, JUDr. Tomáše Homoly, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Petra Škvaina a JUDr. Karla Urbana, o návrhu **Ministryně spravedlnosti** ze dne 4. 6. 2014, č. j. MSP-799/2013-OSD-ENA/19, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. K. M.**, soudní exekutorce, Exekutorský úřad Praha 8, se sídlem Praha 9, Zábělská 40/4, zastoupené JUDr. Josefem Monsportem, advokátem se sídlem Praha 1, Vladislavova 16, při ústním jednání konaném dne 7. 10. 2014,

t a k t o :

Mgr. K. M.,
soudní exekutorka Exekutorského úřadu Praha 8,
narozena dne X,

I.

je v i n n a , ž e

jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě pověření vydaného Okresním soudem v Hradci Králové dne 30. 4. 2013, pod č. j. 27 EXE 1141/2013-11, v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 48 EX 152/13 vydala dne 12. 6. 2013 exekuční příkaz č. j. 048 EX 00152/13-60, kterým rozhodla o provedení exekuce srážkou ze mzdy bývalé manželky povinného u plátce VÍTEK PAVEL, IČ 64230384, ačkoliv manželství účastníků bylo pravomocně rozvedeno ke dni 12. 9. 2009,

tedy

porušila povinnosti soudního exekutora stanovené právním předpisem,

čímž

spáchala kárný delikt podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Podle § 116 odst. 6 písm. a) exekučního řádu se jí ukládá

p í s e m n é n a p o m e n u t í .

II.

s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, návrhu Ministryně spravedlnosti ze dne 4. 6. 2014, č. j. MSP-799/2013-OSD-ENA/19, v části, již jí bylo kladeno za vinu, že:

1. jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě pověření vydaného Okresním soudem v Hradci Králové dne 30. 4. 2013, pod č. j. 27 EXE 1141/2013-11, v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 48 EX 152/13 vydala dne 7. 5. 2013 exekuční příkaz č. j. 048 EX 00152/13-017, kterým rozhodla o provedení exekuce nemovitého majetku povinného pana H. K., který je součástí nevypořádaného společného jmění manželů, který účinně nedoručila bývalé manželce povinného paní H. K., přesto poté vydala dne 15. 7. 2013 usnesení o ustanovení znalce č. j. 048 EX 00152/13-080 a dne 26. 9. 2013 dražební vyhlášku č. j. 048 EX 00152/13- 101,
2. jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě pověření vydaného Okresním soudem v Hradci Králové dne 30. 4. 2013, pod č. j. 27 EXE 1141/2013-11, v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 48 EX 152/13 usnesením č. j. 048 EX 00152/13 – 136, ze dne 29. 11. 2013, odmítla návrh bývalé manželky povinného paní H. K. na odklad exekuce doručený soudní exekutorce dne 21. 11. 2013 dle ust. § 54 odst. 1 exekučního řádu, ačkoliv tento návrh nekvalifikovala jako vadný či nedostatečný a nepostupovala dále dle ust. § 54 odst. 7 exekučního řádu, tedy nepostoupila návrh společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu,
3. jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce na základě pověření vydaného Okresním soudem v Hradci Králové dne 30. 4. 2013, pod č. j. 27 EXE 1141/2013 - 11, v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 48 EX 152/13 usnesením č. j. 048 EX 00152/13 – 137, ze dne 29. 11. 2013, odmítla návrh bývalé manželky povinného paní H. K. na částečné zastavení exekuce doručený soudní exekutorce dne 21. 11. 2013 dle ust. § 55 odst. 2 exekučního řádu, přičemž předmětné usnesení po odvolání podaném paní H. K. dne 18. 12.2013 před jeho předložením odvolacímu soudu nezrušila,

neboť nebylo prokázáno, že se staly skutky uvedené pod body 1 – 3, pro které se řízení vede.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

I. 1. Kárná žaloba

Dne 11. 6. 2014 podala ministryně spravedlnosti kárnou žalobu (ze dne 4. 6. 2014) proti soudní exekutorce JUDr. K. M. pro skutky uvedené ve výročíh tohoto rozhodnutí s tím, že jimi měla kárně obviněná závažně porušit povinnosti soudního exekutora stanovené právními nebo stavovskými předpisy. Kárná žalobkyně vycházela z podnětu k výkonu státního dohledu podaného paní H. K. (dále též „povinná“ nebo „bývalá manželka povinného“), v němž si jmenovaná stěžovala na nezákonný postup kárně obviněné soudní exekutorky v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 48 EX 152/13.

Pokud jde o první skutek (skutek II. 1. výroku), kárná žalobkyně uvedla, že paní K. měl být řádně doručen exekuční příkaz, neboť účastníkem exekučního řízení je *ex lege* i rozvedený manžel, pokud jsou postiženy hodnoty patřící do zaniklého a nevypořádaného společného jmění manželů (dále též „SJM“). Manželství pana a paní K. bylo pravomocně rozvedeno již v roce 2009. Kárně obviněná měla postupovat v souladu s právními předpisy, zejm. s ust. § 46b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc, dále jen „o. s. ř.“ a paní K. exekuční příkaz doručit na její adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel (dále též jen „CEO“). Poněvadž tak neučinila, a doručovala na jinou adresu, bylo doručení neúčinné a samotný exekuční příkaz nemohl nabýt právní moci; nebylo proto možné přistoupit ani k následným krokům směřujícím k prodeji nemovitosti (vydání dražební vyhlášky).

K druhému žalovanému skutku (skutek II. 2. výroku) kárná žalobkyně poukázala na to, že kárně obviněná usnesením ze dne 29. 11. 2013, č. j. 048 EX 00152/13 - 136, odmítla návrh na odklad exekuce podaný paní K., aniž by z odůvodnění usnesení vyplývalo, že by kárně obviněná tento návrh kvalifikovala jako vadný či nedostatečný. K odvolání paní K. Krajský soud v Hradci Králové poukázal na to, že se kárně obviněná návrhem zabývala věcně a rozhodla se mu nevyhovět, ačkoli k takovému postupu nebyla oprávněna a měla postupovat podle § 54 odst. 7 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění účinném pro projednávanou věc, dále jen „exekuční řád“, a věc postoupit exekučnímu soudu. Uvedeným nesprávným postupem kárně obviněné tak byli účastníci řízení nuceni podávat opravné prostředky, čímž byla narušována i plynulost exekučního řízení.

Jako třetí skutek (skutek II. 3. výroku) bylo žalováno, že kárně obviněná postoupila spis k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí návrhu na zastavení exekuce exekučnímu soudu, aniž by dodržela postup podle § 55 odst. 2 *in fine* exekučního řádu a sama před tím napadené rozhodnutí ze dne 29. 11. 2013, č. j. 048 EX 00152/13 - 137, nezrušila.

Posledním, čtvrtým skutkem (skutek I. výroku), bylo kárně obviněné kladeno za vinu, že dne 12. 6. 2013 vydala exekuční příkaz o provedení exekuce srážkou ze mzdy bývalé manželky povinného, ačkoli manželství účastníků bylo pravomocně rozvedeno již v roce 2009. Mzda

vyplácená po rozvodu manželství nemůže spadat do zaniklého, ač nevypořádaného, společného jmění manželů.

Kárná žalobkyně v kárné žalobě označila právní a stavovské předpisy, které kárně obviněná uvedenými skutky porušila a uzavřela, že všechna žalovaná jednání považuje za závažné kárné delikty podle § 116 odst. 3 exekučního řádu. Navrhla uznání viny a uložení pokuty ve výši 100.000 Kč.

I. 2. Obhajoba kárně obviněné

Kárně obviněná ve svém písemném vyjádření ze dne 5. 7. 2014 nejprve stručně shrnula dosavadní průběh řízení a následně se vyjádřila k jednotlivým skutkům.

Kárně obviněná má za to, že kárná žalobkyně není oprávněna rozhodnout o tom, zda bylo nebo nebylo účinně doručeno. Neúčinnosti doručení se může domáhat toliko účastník řízení, a to postupem podle § 50d o. s. ř. V této konkrétní věci zaujala kárně obviněná určitý právní názor, kam má povinné doručovat, přičemž má za to, že jí doručovala nejvhodnějším způsobem a že bylo doručováno účinně. Kárně obviněná vycházela ze skutečností, které v průběhu řízení vyšly najevo, přičemž dbala práv účastníků. Kárně obviněná při své činnosti zjistila, že povinná bydlí na adrese J. 1448/46, H. K. (dále též jen „J. 1448“), na této adrese se zdržuje i podle zdravotní pojišťovny a tuto adresu opakovaně uvádí jako adresu pro doručování v různých soudních řízeních. V žalobě na vypořádání společného jmění navíc sdělila, že jí povinný neumožňuje do nemovitosti na adrese S. 273, Č., H. K. (adresa dle CEO), přístup. Kárně obviněná dále zjistila, že z adresy dle CEO má povinná zřízenou dosílku na adresu J. 1448. S ohledem na uvedené skutečnosti tak kárně obviněná přistoupila bez dalšího k doručování všech písemností na adresu J. 1448, neboť tento postup považovala za zákonný a vhodně zvolený proto, aby byl povinné poskytnut maximální prostor účastnit se řízení. Kárně obviněná k tomuto skutku uzavírá, že v řízení zaujala určitý právní názor, což samo o sobě nemůže naplnit skutkovou podstatu kárného deliktu.

Ke druhému žalovanému skutku kárně obviněná uvedla, že jí právní předpis umožňuje návrh na odklad exekuce odmítnout. To kárně obviněná také učinila, přičemž v odůvodnění rozhodnutí vylíčila také obsah podání a částečně i průběh řízení. K odvolání povinné odvolací soud rozhodnutí kárně obviněné zrušil, přičemž vyjádřil právní názor, že se kárně obviněná zabývala podáním po stránce věcné a neměla jej odmítat, nýbrž věc postoupit exekučnímu soudu. Ačkoli kárně obviněná názor krajského soudu nesdílí, podřídila se mu a jeho názor respektuje. Zastává-li však kárná žalobkyně názor, že pokud se odvolací instance neztotožní s právním názorem orgánu prvního stupně, je tento odlišný právní názor důvodem ke kárnému postihu, považuje kárně obviněná takový závěr za absurdní.

Pokud jde o třetí žalovaný skutek, kárně obviněná konstatovala, že zákonná ustanovení neignorovala a má za to, že ochrana účastníků řízení byla zachována. Na zrušení svého rozhodnutí nezapomněla, ale domnívala se, že je přednostní předložit věc soudu k rozhodnutí o návrhu povinné na odklad exekuce, neboť v tomto řízení měla být posouzena také zásadní otázka, zda bylo povinné řádně doručováno. K následné výzvě krajského soudu však kárně obviněná předmětné rozhodnutí bezodkladně zrušila, a obratem mu spis zaslala k rozhodnutí. Jednalo se o její právní názor, který sám o sobě nemůže naplnit skutkovou podstatu kárného deliktu.

pokračování

Ke čtvrtému žalovanému skutku se vyjádřila kárně obviněná v tom smyslu, že při zvolení tohoto způsobu provedení exekuce zohlednila zejména to, že pokud bývalí manželé nemají dosud vypořádané společné jmění, tak jeho součástí je i vymáhaná pohledávka. S ohledem na judikaturu, dle které je účastníkem exekučního řízení i rozvedený manžel, vznikl-li závazek za trvání manželství jen jednomu z manželů, pokud jsou postiženy hodnoty patřící do zaniklého avšak nevypořádaného společného jmění, aplikovala ust. § 262a o. s. ř. také na mzdu rozvedeného manžela. Povinná se vůči tomuto rozhodnutí bránila návrhem na zastavení exekuce a krajský soud dovodil, že uvedené ustanovení lze aplikovat toliko na manžele a jejímu návrhu vyhověl. Kárně obviněná považuje oba názory za legitimní, přičemž se přiklání spíše k závěru, který učinila ona sama. Nad rámec uvedla, že ze mzdy povinné nakonec ničeho sraženo nebylo. Závěrem kárně obviněná opětovně upozornila na skutečnost, že právní názor nemůže naplňovat znaky kárného deliktu.

Kárně obviněná tudíž ve svém postupu neshledává porušení právních ani stavovských předpisů, a podanou žalobu proto považuje za nedůvodnou v celém jejím rozsahu.

II.

Splnění předpokladů pro věcné projednání

Kárný senát nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro její věcné projednání a zjistil, že kárná žaloba byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou.

III.

Průběh soudního jednání ze dne 7. 10. 2014

III. 1. Vyjádření účastníků řízení

Zmocněná pracovnice kárné žalobkyně zrekapitulovala podanou kárnou žalobu a v detailech odkázala na její písemné vyhotovení.

Obhájce kárně obviněné nejprve obecně konstatoval, že ne každé pochybení soudního exekutora je kárným proviněním, nýbrž musí splňovat určité znaky, zejména dostatečnou závažnost, škodlivost jednání a musí být prokázána subjektivní stránka, tudíž určitý zlý úmysl. Obhajobu pak založil na skutečnost uvedených v písemném vyjádření kárně obviněné.

Nad rámec písemného vyjádření k prvnímu žalovanému skutku uvedl, že sjednocující judikatura nejvyšších soudů ohledně povahy dosílky v době, kdy kárně obviněná povinné doručovala (24. 6. 2013) na adresu, jež vyšla najevo v průběhu řízení a na které měla povinná zřízenou dosílku, chyběla. Právní názor ohledně toho, že na dosílku, je-li odlišná od adresy evidované podle CEO, nelze účinně doručovat, byl vysloven až v době po tomto žalovaném doručování např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 106/2012 – 40, nebo rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2013,

sp. zn. 23 Cdo 673/2013. Poněvadž však kárně obviněná zaujala právní názor, který považovala v dané době a v dané věci za nejvhodnější, ač se následně vzhledem k vývoji judikatury, ukázal nesprávným, nelze jí to přičítat k tíži a za tento právní názor jí kárně postihnout, když je zřejmé, že uvedený názor nebyl v předmětné době zastáván jednotně.

Ke druhému žalovanému skutku poukázal obhájce kárně obviněné na znění odůvodnění usnesení č. j. 048 EX 00152/13 - 136, ze dne 29. 11. 2013, jímž kárně obviněná odmítla návrh povinné na odklad exekuce. Z odůvodnění uvedeného usnesení jednoznačně plyne, že kárně obviněná kvalifikovala návrh povinné jako nedostatečný, když v něm uvedla, že povinná svá tvrzení o tom, že pohledávka není součástí SJM, nebo že se náhle ocitla v přechodné tíživé situaci, nedoložila žádnými listinami, ani je jinak nezduvodnila. Přestože bylo následně vydáno rozhodnutí Okresního soudu v Hradci Králové, který tento návrh neodmítl, z výslovného textu odůvodnění usnesení vydaného kárně obviněnou lze seznat, že ačkoli v něm uvedla mnoho nadbytečných skutečností, považovala návrh povinné za vadný a nedostatečný, a proto jej odmítla, jak jí to umožňoval zákon. Závěrem k tomuto skutku obhájce kárně obviněné uvedl, že jeho tvrzení podporuje i nedávné rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, který předmětný návrh povinné zamítl proto, že její tvrzení nebyla doložena ani zdůvodněna.

Co se týče třetího žalovaného skutku, obhájce kárně obviněné odkázal na písemné vyjádření kárně obviněné, přičemž ještě zdůraznil rychlost postupu kárně obviněné ve věci, která spis exekučnímu soudu odeslala ve velmi krátké lhůtě po obdržení odvolání a rovněž po výzvě soudu své usnesení ihned zrušila a obratem mu spis vrátila k rozhodnutí. Obhájce kárně obviněné tudíž dává na zvážení kárného senátu, zda toto vytykané pochybení kárně obviněné, jež zapříčinilo prodlení toliko v řádu několika dnů, způsobilo tak závažný následek, aby mohlo být považováno za kárný delikt.

Ke čtvrtému žalovanému skutku obhájce kárně obviněné setrval na tvrzení, že se jednalo o právní názor a odkázal na písemné vyjádření k žalobě. Poukázal také na změny v exekučním řízení nastalé po 1. 1. 2013 a na judikaturu, která vykládá pojem „manžel“ extenzivně, když za jistých okolností za manžela považuje i manžela rozvedeného. Obhájce kárně obviněné závěrem zdůraznil, že u kárně obviněné nebyl prokázán zlý úmysl a mzda povinné nakonec nebyla sražena.

Kárně obviněná ve své výpovědi odkázala zejména na své písemné vyjádření a vyjádření jejího obhájce, přičemž z jejího vyjádření vyplynulo, že se necítí být vinna žádným ze žalovaných skutků. Kárně obviněná dále předložila k založení do spisu usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 9. 2014, č. j. 27 EXE 1141/2013 – 62, o kterém mluvil její obhájce, a kterým byl zamítnut návrh povinné na odklad exekuce, přičemž poukázala na to, že v něm chybí poučení účastníků; tedy i soud se dopouští chyb, aniž by bylo nutno z toho vyvozovat kárnou odpovědnost. K poukazu kárné žalobkyně na dříve uloženou výtku předložila korespondenci s účastníkem řízení, z něhož je patrné, že se jednalo o osobu, s níž se velmi obtížně komunikovalo.

K dotazu soudu ke čtvrtému žalovanému skutku, zda skutečnost, že lze vést exekuci na mzdu rozvedeného manžela, byl jejím právním názorem, uvedla kárně obviněná, že se skutečně jednalo o její právní názor na danou problematiku. K dotazu ke skutku č. 3, zda se jednalo o ojedinělý případ, kárně obviněná uvedla, že jejich exekutorský úřad se snaží jednat rychle a v této konkrétní věci došlo pravděpodobně k tomu, že zaměstnankyně, která měla spis na starosti, poté co obdržela odvolání povinné, přehlédla, že se jedná o situaci, kdy bylo nutné nejprve zrušit usnesení o odmítnutí návrhu na zastavení exekuce a spis poslala přímo exekučnímu soudu ještě před tím, než jej odevzdala kárně obviněné ke zrušení předmětného usnesení.

pokračování

K dotazu svého obhájce kárně obviněná uvedla, že funkci soudní exekutorky vykonává od roku 2001 a před kárným senátem Nejvyššího správního soudu stojí poprvé; dříve čelila kárné žalobě a trestnímu stíhání, poté, co splnila pravomocné rozhodnutí soudu, ovšem následně došlo k jejímu osvobození.

III. 2. Dokazování

Skutkový stav kárný senát zjistil v rámci předběžného šetření provedeného podle § 13 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (za použití § 121 exekučního řádu), z podstatných listin ze spisů exekutorského úřadu předložených kárnou žalobkyní a kárně obviněnou. Výsledky tohoto šetření kárný senát stranám předestřel při soudním jednání a rozhodnými listinami provedl důkaz.

Důkaz byl proveden i výslechem kárně obviněné, jak je popsáno shora.

K jednotlivým skutkům byly následně konstatovány rozhodné písemnosti. K prvnímu žalovanému skutku byl konstatován obsah exekučního příkazu ze dne 7. 5. 2013, č. j. 048 Ex 00152/13-017, doručena k exekučnímu příkazu – na adresu K. H., J. 1448, H. K., z níž plyne, že zásilka byla vrácena po uplynutí úložní doby a nenalezení domovní schránky zpátky exekutorskému úřadu, dále sdělení pro vyvěšení doručované písemnosti na úřední desku ze dne 8. 7. 2013, výpis z centrální evidence obyvatel na paní K., z něhož plyne, že má hlášenou adresu S. 273, Č., usnesení ze dne 15. 7. 2013, č. j. 048 EX 00152/13-080, o prodeji nemovitosti, usnesení na č. l. 101 ze dne 26. 9. 2013 – dražební vyhláška (adresa povinné v záhlaví obou usnesení uvedena jako J. 1448, H. K.) a stížnost H. K. doručená dne 19. 12. 2013 Ministerstvu spravedlnosti. Kromě toho byla ještě konstatována doručena k usnesení č. j. 048 EX 00152/13-101 na H. K., na adresu J. 1448/46, H. K., kterou si paní K. na uvedené adrese osobně převzala a výpis z evidence Všeobecné zdravotní pojišťovny, kde má paní K. uvedenou adresu J. 1448/46, H. K.

K druhému žalovanému skutku byly dále konstatovány tyto listinné důkazy: návrh na odklad exekuce doručený exekutorskému úřadu dne 21. 11. 2013, kopie žaloby na vypořádání společného jmění manželů po rozvodu manželství a návrh na vyloučení věci z exekuce, jež byly připojeny jako důkazy k uvedenému návrhu, usnesení o odmítnutí návrhu na odklad exekuce č. j. 048 EX 00152/13-136, odvolání proti tomuto usnesení a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 25 Co 4/2014, kterým předmětné usnesení změnil tak, že se návrh na odklad exekuce neodmítá.

Ke skutku 3 kárné žaloby byl konstatován návrh na částečné zastavení exekuce podaný H. K. exekutorskému úřadu dne 21. 11. 2013 a usnesení kárně obviněné založené na č. l. 137, jímž návrh na částečné zastavení exekuce odmítla. Dále pak usnesení na č. l. 165, jímž bylo toto usnesení zrušeno.

Ke čtvrtému žalovanému skutku byl konstatován exekuční příkaz ze dne 12. 6. 2013, č. l. 060, jímž kárně obviněná rozhodla o provedení exekuce srážkou ze mzdy povinné paní K. u jejího plátce mzdy a usnesení Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 28. 3. 2014, č. j. 27 EXE 1141/2013 – 60, kterým byla exekuce srážkami ze mzdy bývalé manželky povinného u jejího plátce mzdy zastavena.

Účastníci řízení nežádali konstatování obsahu jiných listin ze spisů a nenavrhli provedení žádných dalších důkazů.

III. 3. Závěrečné návrhy

Zmocněná pracovnice kárné žalobkyně zdůraznila, že všechna žalovaná jednání byla prokázána a že se jedná o pochybení závažná. Má rovněž za to, že při jednání došlo k dalšímu posunu, když kárně obviněná sama připustila, že se jednotlivé skutky staly, ovšem tvrdí, že nejsou kárnými proviněními, což schovává za své excesivní právní názory. Taková obrana, není dle jejího názoru případná, neboť v rámci předmětných skutků nelze připustit konkurenci právních názorů. Navrhované opatření ve formě pokuty ve výši 100.000 Kč považuje za přiměřené s ohledem na dřívější bezúhonnost kárně obviněné, ale též vzhledem jejímu postoji k věci.

Obhájce kárně obviněné odkázal zejména na své předchozí přednesy. Ke skutku 1 obhájce znovu akcentoval, že o povaze dosílky v době, kdy došlo k inkriminovanému doručení, existovaly mezi právní veřejností různé názory, a proto když kárně obviněná na takovou adresu dosílky zasílala, jednalo se pouze o její právní názor, za který jí nelze trestat. K druhému žalovanému skutku ještě doplnil, že má za to, že u něj není prokázána subjektivní stránka a zčásti ani objektivní stránka, tedy konkrétní skutek. U žalovaných skutků 1, 3 a 4 není prokázána subjektivní stránka a není kárnou žalobou ani nijak dokládána. Obhájce kárně obviněné proto navrhl, aby byla kárně obviněná zproštěna kárné žaloby v celém rozsahu. Pokud by však měla být shledána vinnou, žádá soud, aby vzal v úvahu její bezúhonnost, délku praxe, atd., tudíž aby rozhodl, že se upouští od potrestání, a pokud by to nebylo možné, tak aby s ohledem na všechny okolnosti, byla sankce nepoměrně mírnější, než jak bylo navrhováno v kárné žalobě.

Kárně obviněná práva posledního slova nevyužila.

IV.

Posouzení věci

Kárný senát při posouzení odpovědnosti soudní exekutorky vycházel z dosavadní soudní judikatury, z níž konstantně plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci – specificky moci soudní, již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací – na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v exekučním řádu, a to zejména po jeho novele s účinností od 1. 1. 2013, vymezena poměrně přísně. Kárným deliktem je dle exekučního řádu nově každé jednání *contra legem*, kterým soudní exekutor poruší povinnost stanovenou exekučním řádem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce, nebo jestliže jeho chováním byla narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost

pokračování

exekutorského povolání. Na rozdíl od kvalifikace kárného provinění v § 116 exekučního řádu před 1. 1. 2013, již je zcela bez významu pro závěr o spáchání kárného deliktu, zkoumat otázku závažnosti či opakovanosti porušení právní normy; takovou úvahu má k dispozici kárný senát pouze v případě hodnocení kárného deliktu jakožto závažného kárného deliktu.

Kárný senát předesílá, že při hodnocení tvrzeného porušení povinnosti exekutorem je vždy třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Navazuje proto na již vyslovený názor např. ve svém rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 182, že „[k]árné řízení proti exekutorům se nemůže stát prostředkem sjednocování exekuční judikatury a nemůže nabízet věcný soudní přezkum rozhodnutí exekutorů, k němuž jsou příslušné soudy v jiném řízení, a to na základě systému opravných prostředků, které upravuje jak exekuční řád, tak i občanský soudní řád. Nemíjí rovněž soudní exekutory postihovat za jejich právní názory. Nicméně, je-li podán návrh na zabavení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi, je kárný soud povinen posoudit, zda skutky, v nichž je kárné obvinění spatřováno, zakládají kárnou odpovědnost, či nikoliv. Kárný senát je přesvědčen, že soudní exekutor by měl být kárně odpovědný za své excesivní přehmaty, pod něž lze jistě podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem.“ Toto rozhodnutí neztratilo na významu ani po novele exekučního řádu účinné od 1. 1. 2013, která přinesla značné zpřísnění kárné odpovědnosti exekutorů.

IV. 1. Uznání viny – čtvrtý žalovaný skutek – výrok I.

Tímto skutkem bylo kárně obviněné kladeno za vinu, že rozhodla o provedení exekuce srážkou ze mzdy bývalé manželky povinného, ačkoliv manželství účastníků bylo již přes tři roky pravomocně rozvedeno. Kárně obviněná se bránila tím, že šlo o její právní názor, za který ji nelze trestat.

Kárně obviněná postupovala podle ust. § 262a odst. 3 o. s. ř., dle kterého platí, že „[v]ýkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo jiného příjmu manžela povinného, příkázáním pohledávky manžela povinného z účtu u peněžního ústavu, příkázáním jiné peněžité pohledávky manžela povinného nebo postižením jiných majetkových práv manžela povinného lze naříditi tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který patří do společného jmění manželů.“ Kárně obviněná argumentovala extenzivním výkladem pojmu manžel v tomto ustanovení a poukazovala na nejednotnost právních názorů v důsledku novely exekučního řádu účinné od 1. 1. 2013.

S ohledem na obhajobu kárně obviněné soud vážil jednotnost názorů na otázku obsahu společného jmění manželů ve vztahu ke mzdě a mzdovým nárokům manželů a možnost postihu mzdy manžela a rozvedeného manžela exekucí srážkami ze mzdy. Kárný soud sice souhlasí s kárně obviněnou, že na otázku, zda je nárok na výplatu mzdy součástí SJM, anebo zda je jeho součástí až vyplacená mzda, existovaly různé názory; to však není pro nyní projednávanou věc vůbec podstatné. Ani novelizací exekučního řádu provedenou k počátku roku 2013 nedošlo k žádným změnám, pokud jde o rozsah SJM, jedná-li se o mzdu (resp. nárok na mzdu) rozvedeného manžela. Společné jmění manželů totiž zaniká (před i po novele exekučního řádu) spolu s rozvodem manželství, a jeho rozsah se již proto nemění. Mzda rozvedeného manžela je již jeho výlučným vlastnictvím a nepatří do zaniklého, ač nevypořádaného SJM. Jedním z předpokladů pro použití § 262a odst. 3 o. s. ř. je tudíž i existence manželství. Kárný senát si není vědom jakýchkoli názorových rozporů ohledně této otázky, a proto považuje názor kárně obviněné za názor excesivní, přesahující míru přijatelného extenzivního výkladu, a tudíž zde nepřichází v úvahu vyvinění opřené o zastávání právního názoru.

V nyní projednávané věci dospěl kárný senát k závěru, že kárně obviněná vybočila z mezí daných jí právními předpisy a dopustila se tak extrémní a nepřijatelné interpretace příslušných právních norem ohledně možnosti exekučního postihu mzdy rozvedeného manžela povinného.

Při hodnocení toho, zda porušení povinnosti kárně obviněnou představuje kárný delikt podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, nebo závažný kárný delikt podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu vycházel kárný senát ze své konstantní judikatury, dle které je třeba při hodnocení závažnosti porušení povinnosti „*vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti se určuje významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění a jeho pobutkou*“ (srov. např. rozhodnutí ze dne 19. 9. 2011, č. j. 15 Kse 5/2011 - 24). S ohledem na prokázaný skutkový stav, zejména, že nedošlo ke sražení mzdy povinné, nebylo zjištěno, že by se tento jev u kárně obviněné opakoval apod., dospěl kárný senát k závěru, že kárně obviněná svým postupem porušila povinnost jí stanovenou v ust. § 262a o. s. ř. a v ust. 46 odst. 1 exekučního řádu, čímž spáchala kárný delikt podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

IV. 2. Zproštění kárné žaloby – výroky II. 1. – II. 3.

IV. 2. 1. První žalovaný skutek – výrok II. 1.

Prvním žalovaným skutkem bylo kárně obviněné kladeno za vinu nesprávné doručení exekučního příkazu bývalé manželce povinného, přičemž tato nesprávnost měla spočívat v doručování na jinou adresu, než evidovanou v CEO.

Podle § 10 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti se při doručování postupuje podle o. s. ř. a vyhlášky č. 37/1992 Sb. o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Dle § 46a odst. 1 písm. a) o. s. ř. se „*[a]dresátu doručuje na adresu pro doručování, lze mu rovněž doručit na kterémkoliv jiném místě, na němž bude zastížen.*“ Dle § 46b písm. a) o. s. ř. platí, že „*[n]ewedl-li adresát ve svém podání nebo jiném úkonu učiněném vůči soudu adresu místa v České republice, na kterou mu mají nebo mohou být doručovány písemnosti, je adresou pro doručování u písemnosti doručované prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení nebo jeho zástupce u fyzické osoby adresa evidovaná v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti; není-li taková adresa evidována, adresa místa trvalého pobytu vedená podle zvláštního právního předpisu (...).*“

Ze skutkových zjištění vyplynulo, že kárně obviněná ze své úřední činnosti zjistila, že se povinná na adrese evidované v informačním systému evidence obyvatel fakticky nezdržuje a že jí tam bývalý manžel znemožňuje přebírání pošty. Zjištěno bylo rovněž to, že z uvedené adresy má povinná zřízenou dosílku na adresu J. 1448, H. K. a tuto adresu uvádí jako adresu pro doručování také v jiných soudních řízeních. Kárný soud akceptoval snahu kárně obviněné, aby se informace o provedení exekuce nemovitého majetku povinného pana K., který je součástí nevypořádaného společného jmění manželů, dostala k jejímu adresátovi, tedy bývalé manželce povinného, a tedy to, že zvolila cestu doručení na adresu, kde se bývalá manželka povinného prokazatelně zdržuje a kde poštu fakticky přebírá; to bylo potvrzeno i provedeným důkazem – doručenkou, na níž je podpisem bývalé manželky povinného potvrzeno osobní převzetí zásilky pod č. j. 048 EX 152/13-101.

Smyslem a účelem právní úpravy doručování je, aby se účastníci řízení co nejdříve seznámili s písemnostmi, které jsou jim adresovány, a aby tak měli možnost uplatnit svá práva

pokračování

a oprávněné zájmy. Kárný senát je toho názoru, že postup kárně obviněné, která po vyhodnocení všech zjištěných skutečností doručovala na adresu, o níž jí bylo z úřední činnosti známo, že bývalá manželka povinného zde poštu fakticky přebírá, byl v souladu s uvedeným smyslem a účelem doručování a tudíž jej lze v této věci akceptovat a doručení proto nelze považovat za neúčinné. Doručování předmětné písemnosti na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel by v této konkrétní věci totiž mohlo znamenat, že by se povinná o nařízení exekuce nemusela vůbec dozvědět, čímž by byl základní smysl doručování popřen. Kárný senát však závěrem k prvnímu žalovanému skutku podotýká, že při existenci více známých adres, tj. jak adresy evidenční, tak faktické, by bylo z opatrnosti vhodnější doručovat na všechny známé adresy; nedostatek takové opatrnosti však nedosahuje intenzity ani běžného kárného deliktu.

Postup, který zvolila kárně obviněná, sice nebyl proveden podle doslovného znění ust. § 46a a 46b o. s. ř., nelze jej však považovat za kárný delikt, tedy postup *contra legem*, neboť smysl a účel právní úpravy byl zachován. Vzhledem k uvedenému kárný senát v této části kárně obviněnou návrhu kárné žalobkyně zprostil podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, tak jak byl žalován.

IV. 2. 2. Druhý žalovaný skutek – výrok II. 2.

Druhým žalovaným skutkem bylo kárně obviněné kladeno za vinu, že odmítla návrh bývalé manželky povinného na odklad exekuce, aniž by tento návrh kvalifikovala jako vadný či nedostatečný.

Podle § 54 odst. 1 exekučního řádu platí, že „*[n]ávrh na odklad exekuce, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý nebo ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu, exekutor odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze o návrhu věcně rozhodnout.*“

Ust. § 54 odst. 7 exekučního řádu stanoví, že „*[n]evyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do 7 dnů, postoupí jej společně s exekučním spísem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.*“

Odklad exekuce je stav řízení, v němž exekuční soud a exekutor posečká v provádění exekuce, a nečiní tedy úkony, které by vedly bezprostředně k vynucení povinnosti povinného, přičemž dosud provedené úkony nejsou zásadně dotčeny. Smyslem tohoto institutu je předcházení nepříznivým a často i neodčinitelným následkům pro povinného, způsobených bezodkladným provedením exekuce. Reaguje se tak jednak na přechodné osobní, ekonomické a sociální mimořádné a nepříznivé důsledky exekuce na povinného a jeho rodinu, jednak na možnou a přechodnou nejistotu, zda bude exekuci možno provést, resp. zda ji nebude nutno zastavit. Návrh povinného je návrhem na zahájení řízení, a proto musí obsahovat všechny náležitosti, musí být srozumitelný a určitý a musí k němu být přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu. Exekuční řád dává soudnímu exekutorovi právo resp. povinnost odmítnout návrh na odklad exekuce v případě, že tyto náležitosti postrádá. Nutno rovněž podotknout, že tímto odmítnutím není povinný nijak poškozen, neboť může podat nový řádný návrh a zároveň nedojde k maření průběhu exekuce [blíže viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 332 a násl.]

Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že kárně obviněná v usnesení o odmítnutí návrhu na odklad exekuce mj. explicitně uvedla, že v návrhu je tvrzeno, že se povinná přechodně ocitla bez své viny v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl pro ni a příslušníky její rodiny mít nepříznivé následky, „*avšak tato tvrzení nijak nedoložila.*“ Ke tvrzení povinné, že pohledávka by měla být zaplacená pouze jejím bývalým manželem, kárně obviněná také uvedla, že „*tato tvrzení povinná nedoložila žádnými listinami.*“ Z návrhu povinné na odklad exekuce ze dne 19. 11. 1013 kárný senát po provedeném dokazování zjistil, že skutečně takovými vadami trpí, tj. listiny prokazující tvrzení povinné neobsahuje. Povinná toliko bez bližšího zdůvodnění a doložení tvrdila, že vymáhána pohledávka je osobním závazkem jejího bývalého manžela, a citovala ust. § 266 o s. ř., že se přechodně ocitla bez své viny v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl pro ni a příslušníky její rodiny mít nepříznivé následky. Z předmětného usnesení na č. l. 136 exekučního spisu sice plyne, že se kárně obviněná nad rámec zdůvodnění odmítnutí návrhu zabývala též dalšími skutečnostmi, to však nic nemění na skutečnosti, že v něm explicitně kvalifikovala návrh povinné jako nedostatečný, tj. dle zákonné dikce jako návrh, ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu. Jsou zde tedy důvody, které podporují užití § 54 odst. 1 exekučního řádu, tj. odmítnutí návrhu přímo soudní exekutorkou.

Jak již bylo v jiných řízeních uvedeno, funkcí státního dohledu nemá být posuzování zákonnosti rozhodnutí soudního exekutora, proti němuž se mohou účastníci řízení bránit u soudu opravným prostředkem a není jeho funkcí ani posuzovat, jak soudy o těchto opravných prostředcích rozhodují. V této věci dospěl kárný senát k závěru, že kárně obviněná postupovala tak, jak jí to umožňoval právní předpis v § 54 odst. 1 exekučního řádu a tudíž se nejedná o excesivní právní názor, který by jakkoli vybočoval ze zákonných mezí. Za této situace nelze označit žalované jednání za kárný delikt. Pokud jde o jiný závěr krajského soudu, který řešil odvolání povinné proti předmětnému usnesení soudní exekutorky, přičemž dospěl k závěru, že kárně obviněná neměla návrh povinné odmítnout, nýbrž postoupit exekučnímu soudu podle § 54 odst. 7 exekučního řádu, pak ten svědčí pouze o rozdílném právním názoru krajského soudu na danou věc a kárnému soudu nepřísluší hodnotit, který z těchto názorů je správný.

Kárný senát proto rozhodl tak, že kárně obviněnou v této části kárné žaloby zprostil podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nebylo prokázáno, že by se stal skutek žalovaný pod druhým bodem kárné žaloby.

IV. 2. 3. Třetí žalovaný skutek – výrok II. 3.

Třetím skutkem byl žalován postup kárně obviněné, která postoupila spis exekučnímu soudu po podání odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí návrhu povinné na částečné zastavení exekuce, aniž by sama nejprve zrušila napadené rozhodnutí, jak jí to nařizuje ust. § 55 odst. 2 *in fine* exekučního řádu.

Podle § 55 odst. 2 exekučního řádu platí, že „*[n]ávrh na zastavení exekuce, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý nebo ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu nebo který byl podán opožděně, exekutor odmítne. Je-li proti takovému rozhodnutí podáno odvolání, exekutor ho zruší a věc postoupí k vyřízení exekučnímu soudu.*“

Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že v exekutorském úřadě kárně obviněné pracují se spisy zaměstnanci, kteří je pak po případném podání opravného prostředku rovněž odesílají

pokračování

exekučním soudům. Je tak akceptovatelné tvrzení kárně obviněné, že pracovnice vyřizující daný případ po obdržení odvolání proti předmětnému usnesení opomenula povinnost podle § 55 odst. 2 *in fine* a tento spis postoupila exekučnímu soudu bez toho, aby jej nejprve předložila kárně obviněné ke zrušení předmětného usnesení.

Z jednání tedy vyplynulo, že se u žalovaného skutku nejednalo o úkon samotné kárně obviněné. Pracovnice exekutorského úřadu, která měla na starosti spis, pochybila a nepředložila jej kárně obviněné ke zrušení předmětného usnesení, nýbrž jej předložila přímo exekučnímu soudu. V tomto případě však není kárnou žalobkyní žalováno podle § 116 odst. 4 nebo § 116 odst. 5 exekučního řádu, tedy objektivní odpovědnost exekutora za kárný delikt, nebo závažný kárný delikt, je-li spáchán jeho zaměstnanci, ale podle § 116 odst. 3 exekučního řádu, jako osobní pochybení soudní exekutorky. Osobní pochybení kárně obviněné však kárný soud neshledal, neboť nebylo prokázáno, že by se kárně obviněná jakýmkoli způsobem dozvěděla o podaném odvolání a nebylo ani prokázáno, že by její kontrolní činnost v tomto směru jakkoli selhala, protože se jedná o ojedinělý nedostatek, který byl následně, po výzvě exekučního soudu, bezodkladně odstraněn. Z tohoto důvodu kárný soud ani u tohoto skutku neshledal, že by byl kárně obviněnou spáchán kárný delikt.

Kárný senát proto rozhodl tak, že kárně obviněnou zprostil také této části kárné žaloby podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nebylo prokázáno, že by se stal skutek, tak jak je vymezen v bodě 3 kárné žaloby.

V.

Kárné opatření

Kárná žalobkyně navrhla uložení pokuty ve výši 100.000 Kč, jejím návrhem ovšem kárný senát podle § 9 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, není vázán, nehledě k tomu, že kárná žalobkyně navrhovanou výši blíže nezduvodnila. Obhájce kárně obviněné pro případ uznání viny požadoval upuštění od potrestání, které ovšem není v kárném řízení vůči soudním exekutorům možné.

Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o první postih kárně obviněné soudní exekutorky v pravomocně ukončeném kárném řízení (přičemž v době podání kárného návrhu vykonávala praxi soudní exekutorky již téměř 14 let), a to navíc za jediný skutek, za který byla kárně obviněná uznána vinnou ze spáchání kárného deliktu, který navíc neměl konkrétní negativní následek, považuje kárný senát za odpovídající uložení nejmírnějšího kárného opatření ve formě písemného napomenutí dle ustanovení § 116 odst. 6 písm. a) exekučního řádu, jakkoliv kárná žalobkyně výslovně požadovala uložení trestu ve formě pokuty.

Kárný senát má za to, že uložené kárné opatření vystihuje všechny okolnosti případu (povahu a závažnost kárného deliktu, význam chráněného zájmu, jímž je zájem na řádném výkonu svěřené pravomoci soudních exekutorů, osobu kárně obviněné, a míru jejího zavinění) a přispěje k vyšší motivaci kárně obviněné k řádnému výkonu funkce soudní exekutorky tak, aby kárný senát v případném příštím kárném řízení nemusel uplatnit kárné opatření přísnější.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu